

ഹൃദയവും ഹൃദയാരോഗ്യവും ഖുർആനിലും ഹദീസിലും

ശാസ്ത്രം • ഡോ. എം. ഹനീഫ്

ആധുനിക വൈദ്യശാസ്ത്രത്തിന്റെ പുരോഗതിക്ക് ഗണ്യമായ സംഭാവനകൾ ചെയ്ത മഹൽ വ്യക്തികളാണ് ഹിപ്പോക്രാറ്റസ്, ഗാലൻ, അവിസെന്ന (അബു അലി അൽ ഹുസൈൻ ഇബ്നു അബ്ദല്ലാ ഇബ്നുസീന) മുതലായവർ. ഖുർആൻ, ഹദീസ് എന്നിവയുടെ സംഭാവനകൾ വൈദ്യശാസ്ത്ര ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഒഴിവാക്കുകയാണ് ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. ശരീരഘടന (അനാട്ടമി), ശസ്ത്രക്രിയ (സർജറി), രോഗ ചികിത്സ എന്നിവയൊക്കെപറ്റി ഖുർആനും ഹദീസും ധാരാളം പ്രതിപാദിക്കുന്നുണ്ട്.

രോഗപ്രതിരോധത്തിന് കായികാധ്വാനത്തോടൊപ്പം ആത്മീയതയും ഇസ്ലാം പ്രാധാന്യം നൽകുന്നു. ഇസ്ലാം നിർദ്ദേശിച്ച ജീവിതക്രമങ്ങൾ ഹൃദ്രോഗങ്ങളിലേക്കു നയിക്കുന്ന ഘടകങ്ങളെ ഇല്ലായ്മ ചെയ്ത് ആയുർ ദൈർഘ്യം കൂട്ടാൻ സഹായിക്കുന്നു. ഖുർആന്റെയും ഹദീസിന്റെയും അവതാരകർക്ക് ഹൃദ്രോഗങ്ങളെയും അവയുടെ കാരണങ്ങളെയും നല്ലവണ്ണം അറിയാമായിരുന്നു എന്നാണിതു വ്യക്തമാക്കുന്നത്.

വൈദ്യശാസ്ത്രത്തെപ്പറ്റി ഖുർആനിലും ഹദീസിലുമുള്ള ധാരണകൾ

മധ്യയുഗത്തിലും (middle ages) നവോത്ഥാന കാലത്തും (Renaissance) അധികാരത്തിലിരുന്ന ക്രിസ്ത്യൻ മതവിഭാഗത്തിന് ശാസ്ത്രത്തോട് ശത്രുതയാണുണ്ടായിരുന്നത്. അത് ശാസ്ത്ര ഗവേഷണങ്ങൾക്ക് തടസ്സമായി. ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർക്ക് രഹസ്യമായി പ്രവർത്തിക്കേണ്ട അവസ്ഥ സൃഷ്ടിക്കുകയും ചെയ്തു. അന്ന് നിലനിന്നിരുന്ന വിശാലമായ ഇസ്ലാമിക സമൂഹം എല്ലാ വിദ്യാഭ്യാസ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെയും കേന്ദ്രമായിരുന്നു. പ്രധാന മുസ്ലിം നഗരങ്ങളിലെല്ലാം വലിയ ഗ്രന്ഥശാലകൾ സ്ഥാപിതമാവുകയും അവയിൽ ലോകത്തെമ്പാടുമുള്ള അറിവുകൾ അറബിയിലേക്ക് മൊഴിമാറ്റം ചെയ്ത് ശേഖരിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ഇസ്ലാമിക പ്രബോധനം ശാസ്ത്ര ഗവേഷണങ്ങളെ ശക്തിയായി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും നൂതനമായ കണ്ടുപിടുത്തങ്ങൾക്ക് കളമൊരുക്കുകയും ചെയ്തു.

ദൈവം രോഗങ്ങളെ സൃഷ്ടിച്ചു, ദൈവം തന്നെ അവക്കെല്ലാം പരിഹാരവും സൃഷ്ടിച്ചു - ഇതാണ് ഇസ്ലാമിക വീക്ഷണം. എല്ലാ രോഗങ്ങൾക്കും ഒരു പരിഹാരം ഉണ്ടെന്ന് നബി(സ) പ്രസ്താവിച്ചു. പ്രാർത്ഥനയോടൊപ്പം ചികിത്സ തേടാനും ഇസ്ലാം ഉപദേശിക്കുന്നു.

ഖുർആനിലും ഹദീസിലും രണ്ടുതരം ചികിത്സകൾ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. ആത്മീയവും ശാരീരികവും. ഒളിഞ്ഞുകിടക്കുന്ന ചില രോഗങ്ങളെ ഖുർആൻ മനോരോഗങ്ങളായി കാണുന്നു - സംശയം, കപടവിശ്വാസം, അവിശ്വാസം, കളവ് എന്നിവ മനോരോഗങ്ങളാണ്.

പ്രവാചകൻ പറഞ്ഞ മൂന്ന് സംഗതികളിൽ രോഗശമനമുണ്ട്. തേൻ, കൊമ്പുവെയ്ക്കൽ, കരിച്ചുകളയൽ. വയറുവേദനയ്ക്കും, വയറിളക്കത്തിനും തേൻ ഔഷധമായി കൊടുത്തിരുന്നു. മറ്റു പലതിനും പുറമേ തേനിൽ പഞ്ചസാര, വിറ്റാമിനുകൾ, അണുനാശിനികൾ ഇവ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. പാലും തേനും ധാന്യപ്പൊടിയും ചേർത്തുണ്ടാക്കിയ മിശ്രിതം (അത്തൽബിനാ - AT-TALBINA) തൊണ്ടവേദനയ്ക്കും ഈത്തപ്പഴം വിഷഹാരണത്തിനും ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു. സംസം ജലം പനിക്കു ചികിത്സയായിരുന്നു.

രോഗപ്രതിരോധം

ഖുർആൻ, ഹദീസ് അധ്യാപനങ്ങൾ രോഗ പ്രതിരോധവും പരിഗണിച്ചുകൊണ്ടുള്ളതാണെന്ന് കാണാം. നിർബന്ധ ശുചീകരണം അവയിൽ പ്രധാനമാണ്. വിശ്വാസത്തിന്റെ നേർ പകുതിയായി ശുചിത്വത്തിനെ കണക്കാക്കുന്നു. രോഗപ്രതിരോധത്തിന്റെ പ്രഥമ പടിയാണല്ലോ ശുചിത്വം.

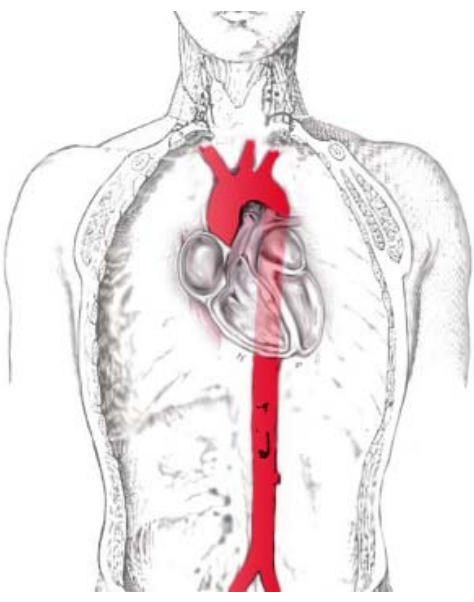
ഹദീസുകൾ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന ചേലാകർമ്മം, ഗൃഹ്യരോമങ്ങൾ നീക്കൽ, നഖം മുറിക്കൽ മുതലായവയും മനുഷ്യനെ രക്ഷിതാവിനോടടുപ്പിക്കുന്നതോടൊപ്പം അവന്റെ ആരോഗ്യം സംരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

വായുവിൽ കൂടിയും സ്പർശനം മൂലവും രോഗങ്ങൾ പകരുന്നത് തടയാനാണ് രോഗികളെ മാറ്റിപ്പാർപ്പിക്കൽ (Quarantine) നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടത്. പകർച്ചവ്യാധികൾക്കടിപ്പെട്ടവരിൽനിന്ന് ആരോഗ്യം ബാധിക്കാത്തവർ അകന്നു നിൽക്കണമെന്ന് പ്രവാചകൻ ഉപദേശിച്ചു.

ഭക്ഷണത്തിലൂടെ പകരുന്ന രോഗങ്ങളായ Trichinella, Taeniasis, Neuro cysticercosis എന്നിവക്ക് കാരണമായ പന്നിമാംസം ഖുർആൻ കർശനമായി നിരോധിച്ചു. അതോടൊപ്പം കഴുത്തു ഞെരിച്ചു കൊല്ലപ്പെട്ടതോ, അടിച്ചുകൊന്നതോ, ഉയരത്തിൽനിന്നു വീണു ചത്തതോ, മറ്റു മൃഗങ്ങൾ ഭക്ഷിച്ചതിന്റെ ബാക്കിയുള്ള മാംസമോ കഴിക്കുന്നതും വിലക്കി. ശബ്ദ മലിനീകരണമൊഴിവാക്കാൻ അനാവശ്യമായി ഒച്ചയിട്ട് സംസാരിക്കുന്നതുപോലും നിഷിദ്ധമാക്കി.

ഹൃദയം

ഖുർആനും ഹദീസും ഹൃദയത്തെപ്പറ്റിയും രക്തത്തെപ്പറ്റിയും രക്തചംക്രമണത്തെപ്പറ്റിയും (circulation) ജീവൻ നിലനിർത്തുന്നതിൽ അവക്കുള്ള പങ്കിനെപ്പറ്റിയും ധാരാളം പ്രതിപാദിക്കുന്നു. അല്ലാഹു മനുഷ്യനോട് അവന്റെ കരണ ഞരമ്പിനെ (Jugular Vein)കൊളും സമീപസ്ഥനാണെന്ന് ഖുർആൻ വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. കരണ ഞരമ്പിന് ഹൃദയത്തോടുള്ള ബന്ധവും ജീവൻ നിലനിർത്താൻ രക്തം ശരീരത്തിന്റെ എല്ലാ ഭാഗത്തും എത്തുന്നുവെന്ന വസ്തുതയും ഖുർആൻ വ്യക്തമാക്കുന്നു.

ഖുർആൻ പേരെടുത്തു പറയുന്ന മറ്റൊരു രക്തക്കുഴൽ ശരീരത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ അൽവതീൻ(Aorta) ആണ്. നാം തീർച്ചയായും അവന്റെ വലതു കൈയിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ട് അൽവതീൻ മുറിച്ചുകളയും എന്നു പറയുന്നു. ഹൃദയത്തിൽനിന്നും നേരിട്ടു തുടങ്ങുന്ന രക്തക്കുഴൽ വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ടതാണെന്ന് ഇതിൽനിന്നും ധനിക്കുന്നു.

രക്തം കഴിക്കുന്നത് നിരോധിച്ചു. ഭക്ഷണാവശ്യത്തിനു കശാപ്പു ചെയ്യുന്ന മൃഗങ്ങളെ അറുത്തു രക്തം പൂർണ്ണമായും വാർത്തിക്കളയണം. ആർത്തവരക്തം അശുദ്ധമായതിനാൽ ആർത്തവകാലത്ത് പ്രാർഥനയെന്നപോലെ ഭാര്യ ഭർതൃബന്ധവും നിരോധിച്ചിരിക്കുന്നു.

വിശ്വാസികളുടെ ഹൃദയം ജീവിക്കുന്നതും, അവിശ്വാസിയുടേത് മരിച്ചതും കപടവിശ്വാസിയുടേത് രോഗബാധിതവുമാണെന്ന് ഹദീസ് പറയുന്നു. രണ്ടുതരം ഹൃദയമുണ്ട് - ആത്മീയവും ഭൗതികവും

കവും. എല്ലാ വികാരങ്ങളുടെയും ഉറവിടമായിട്ടാണ് ഹൃദയത്തെ കണക്കാക്കുന്നത്. ആധുനിക ശാസ്ത്രം ഈ സ്ഥാനം തലച്ചോറിനു കൊടുക്കുന്നു. പാരമ്പര്യ ശാസ്ത്രം ഹൃദയത്തിന്റേതല്ല ഭൗതിക പ്രവർത്തനം മാത്രമായി പരിമിതപ്പെടുത്തുമ്പോൾ, അതിനെക്കാൾ വളരെയധികം പ്രാധാന്യം ഇസ്‌ലാം ഹൃദയത്തിനു കൊടുക്കുന്നു. ശരീരത്തിൽ ഒരു ക്ഷണം മാംസം ഉണ്ട്. അതു രോഗബാധിതമായാൽ ശരീരം മുഴുവൻ രോഗാതുരമായതുപോലെയാകും. ഹൃദയമാണത് - നബിവചനം. ഭൗതികമായും ആത്മീയമായും ഇതു ശരിയല്ലേ?

ഹൃദയ ശസ്ത്രക്രിയയെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്ന ഒരു നിവേദനം ഇപ്രകാരമാണ്. മുഹമ്മദ് നബി(സ)യുടെ കുട്ടിക്കാലത്ത് അദ്ദേഹം മറ്റു കുട്ടികളുമായി കളിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. അപ്പോൾ ജിബ്‌രീൽ(അ) വന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ നെഞ്ചുകീറി ഹൃദയം പുറത്തെടുത്ത് ജിബ്‌രീൽ അതിനകത്തുനിന്നും ഒരു രക്തക്കട്ട എടുത്തു മാറ്റി. അത് പൈശാചിക ഭാഗമാണെന്ന് പറയുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം ഒരു സ്വർണപാത്രത്തിൽ സംസം വെള്ളം കൊണ്ടു കഴുകിയ ശേഷം പൂർവസ്ഥാനത്തു തുണിപ്പിടിപ്പിച്ചു. ശരീര ഘടനയെക്കുറിച്ചും രക്തക്കട്ട (clot) ഉണ്ടാക്കുന്ന തടസ്സം ഹൃദയത്തിന്റെ പ്രവർത്തനത്തെ ബാധിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചും അറിവുള്ളവർക്കേ ഇങ്ങനെയൊരു സംഭവം വിവരിക്കാൻ കഴിയൂ.

രക്തചംക്രമണ വ്യവസ്ഥ

ഇസ്‌ലാം നിർദ്ദേശിക്കുന്ന ജീവിത രീതികൾ ഹൃദയസംബന്ധമായ രോഗങ്ങളെ - വിശിഷ്യം രക്തം കട്ടയാവൽ, രക്തക്കുഴലുകൾക്കു ബാധിക്കുന്ന കേടുകൾ (Atherosclerosis) എന്നിവയെ - ഫലപ്രദമായി തടയുന്നു. ആത്മീയ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കൊപ്പം മിതമായ ഭക്ഷണവും ശരീരാധാനവും നിഷ്കർഷിക്കുന്നു. ദേഷ്യം, അസൂയ, അത്യാഗ്രഹം, നിരോധിക്കപ്പെട്ട ഭക്ഷണ പാനീയങ്ങൾ എന്നിവ ഒഴിവാക്കുക തുടങ്ങിയ ഇസ്‌ലാമിക നിബന്ധനകളും ആരോഗ്യദായകമാണ്.

നിർബന്ധമായ അഞ്ചു നേരത്തെ നമസ്കാരം പല വിധത്തിലുള്ള അവയവ ചലനങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു - നിൽക്കുക, കുമ്പിടുക, ഇരിക്കുക. ഇത്യാദി ചലനങ്ങൾ രക്തം കട്ട പിടിക്കുന്നതു തടയുന്നു. ഇവയുടെ ദൈർഘ്യം ഓരോ നേരവും വ്യത്യസ്തമാണ്. ഇടവിട്ടുള്ള ഇരിക്കലും എഴുന്നേൽക്കലും കാലിലെ മാംസപേശികളെ പ്രവർത്തിപ്പിക്കുകയും കാലിലെ ചെറു രക്തക്കുഴലുകളിൽ നിന്നുള്ള രക്തം ഹൃദയത്തിലേക്കൊഴുകുകയും ചെയ്ത് കാലിലെ നീരു കുറയാൻ സഹായിക്കുകയും രക്തക്കട്ടകൾ (Thrombi) ഉണ്ടാകുന്നതു തടയുകയും ചെയ്യുന്നു.

ആഹാരം കഴിഞ്ഞയുടൻ ഉറങ്ങുന്നതും ഹൃദയത്തിന് കടുപ്പം ഉണ്ടാക്കും. ഭക്ഷണത്തിനുശേഷം കഠിനമായ ശരീരാധാനവും പ്രവാചകൻ നിരുത്സാഹപ്പെടുത്തി. ഭക്ഷണത്തിന് കൊഴുപ്പു കുറഞ്ഞ മത്സ്യവും ധാരാളം നാരുകളുള്ള ധാന്യവും പ്രവാചകൻ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചിരുന്നു. കൊളസ്ട്രോളിന്റെ അളവ് ഇവ മൂലം കുറയുമെന്ന് പ്രത്യേകം പറയേണ്ടല്ലോ.

മദ്യത്തിന്റെ ദോഷഫലങ്ങൾ ഗുണത്തേക്കാളേറെയായതിനാൽ ചുർആൻ അതുപയോഗിക്കുന്നത് കർശനമായി വിലക്കി. മദ്യം ശരീരത്തിലെ മിക്കവാറും എല്ലാ അവയവങ്ങൾക്കും ദോഷം ചെയ്യും. കരൾ(cirrhosis), പാൻക്രിയാസ് (കാൻസർ, ഗ്രന്ഥിവിക്ക്) കൂടൽ, ഹൃദയം, തലച്ചോർ എന്നിവക്കു കേടുവരുത്തും. ഉയർന്ന രക്തസമ്മർദ്ദവും ഉണ്ടാക്കും.

വൈദ്യശാസ്ത്ര സംഭാവനകൾ

പതിനേഴാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ഭൂതക്കണ്ണാടി കണ്ടുപിടിച്ചതിനുശേഷമാണ് ഭൂണശാസ്ത്രം (embriology) വികസിക്കുന്നത്. ഗർഭസ്ഥശിശുവിന്റെ വിവിധ അവസ്ഥകളെപ്പറ്റി അതിനുശേഷം മാത്രമാണ് ശാസ്ത്രം മനസ്സിലാക്കിയത്. ഏഴാം നൂറ്റാണ്ടിലവതരിച്ച ചുർആൻ ഗർഭസ്ഥ ശിശുവിന്റെ വളർച്ചയുടെ സൂക്ഷ്മവും വിശദവുമായ വിവരങ്ങൾ നൽകുന്നതു നോക്കുക.

“ദൈവം ഏറ്റവും ശുദ്ധമായ കളിമണ്ണു കൊണ്ടു മനുഷ്യനെ സൃഷ്ടിച്ചു. പിന്നെ അതിനെ ഒരുതുളളി (നൂൽഫത്)യായി സുരക്ഷിത സ്ഥാനത്തു നിക്ഷേപിച്ചു. ശേഷം അതിനെ അട്ടയെപ്പോലെ (അലച് - Leach) പറ്റിപ്പിടിക്കുന്നതാക്കി, പിന്നെ അതിനെ ചവച്ചുരച്ചു വസ്തുപോലെയുള്ള ‘മുർഗ്ഗ’യാക്കി, ശേഷം അതിനെ അസ്ഥിയും മാംസവും കൊണ്ടാവരണം ചെയ്തു. പിന്നെ അതു വളർന്നു പൂർണ്ണ മനുഷ്യനായി.”

ഹദീസു പ്രകാരം, 41 രാത്രി കഴിയുമ്പോൾ (ഗർഭധാരണത്തിനുശേഷം) ദൈവം ഒരു മാലാഖയെ വിട്ട് അതിനു മനുഷ്യരൂപം നൽകി, കേൾവി, കാഴ്ച, തൊലി, മാംസം, എല്ലുകൾ.....

പ്രവാചകന്റെ കാലശേഷം അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുയായികൾ ഇസ്‌ലാമികരാഷ്ട്രം വിപുലീകരിച്ചതിനൊപ്പം വിദ്യാഭ്യാസത്തിനും പ്രോത്സാഹനം നൽകി. ഒരായിരത്തിലധികം സംവത്സരക്കാലം ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും പുരോഗമിച്ച സംസ്കാരമായി അത് നിലകൊള്ളുകയും എല്ലാ ഭൗതിക ശാസ്ത്ര-വൈദ്യശാസ്ത്ര ഗവേഷണങ്ങളും വികാസം പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു. സമ്പാദിക്കാനും ശാസ്ത്രീയ നേട്ടങ്ങൾ കൈവരിക്കാനും ഗവേഷണങ്ങൾ നടത്താനുമുള്ള ഖുർആന്റെയും ഹദീസിന്റെയും പ്രേരണയാലാണിതു സാധ്യമായതെന്ന കാര്യത്തിൽ സംശയത്തിനവകാശമില്ല.

ഇസ്‌ലാമിക രാഷ്ട്രത്തിൽ നിലനിന്നിരുന്ന വൈദ്യവിദ്യാഭ്യാസം ഏകദേശം ഇന്നത്തെ മാതൃകയിലായിരുന്നു. ശരീര ഘടന (Anatomy) പഠിക്കാൻ കുരങ്ങുകളെ അറുത്തുകീറിയിരുന്നു (Dissection). അസ്ഥികൂടങ്ങൾ വിശദമായി പഠിപ്പിച്ചു. ക്ലാസ്മൂറികളിലെ പഠനരീതിയിൽ തത്വങ്ങളും പ്രായോഗിക പരിശീലനവും (തീയറിയും പ്രാക്ടീസും) ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നു. രോഗ ചികിത്സയിലും മുഖ്യ ഇനമായിരുന്നു പ്രായോഗിക പരിശീലനം. മരുന്നുകളെപ്പറ്റിയും (Therapeutics) കോശങ്ങളെയും (Pathology) ശസ്ത്രക്രിയ (Surgery)യെയും അസ്ഥിരോഗ (Orthopedics) ങ്ങളെയും കുറിച്ചും ഗൗരവമാർന്ന പഠനങ്ങൾ നടന്നുവന്നു. എ.ഡി 931 മുതൽ ഡൈസൻസിംഗ് പരീക്ഷയും മെഡിക്കൽ ബോർഡുകളും ഇസ്‌ലാമിക സമൂഹത്തിൽ നിലനിന്നിരുന്നു.

പല രോഗങ്ങളും പകരുന്നവിധം അക്കാലത്ത് അവർക്കറിയാമായിരുന്നു. അതിനാൽ ഓരോ ഇനത്തിൽ പെട്ട രോഗ ചികിത്സക്കും പ്രത്യേക വാർഡുകൾ ആശുപത്രികളിൽ സജ്ജീകരിച്ചു. ചരിത്രത്തിലാദ്യമായി കുഷ്ഠരോഗവും മാനസികരോഗങ്ങളും ചികിത്സിക്കാവുന്ന രോഗങ്ങളാണെന്നും അന്നേവരെയുള്ള ധാരണ പ്രകാരമുള്ള പിശാചുബാധയല്ലെന്നും കണ്ടെത്തി. ചരിത്രത്തിലാദ്യമായി രോഗികളെ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തി (case sheet) സൂക്ഷിക്കുന്ന സമ്പ്രദായം തുടങ്ങി.

വൈദ്യശാസ്ത്രത്തിന് മുസ്‌ലിം ഭിഷഗ്വരന്മാർ അവിസ്മരണീയമായ നിരവധി സംഭാവനകളർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. വൈദ്യവിദ്യാഭ്യാസ സമ്പ്രദായം, ആശുപത്രികൾ, അണുശാസ്ത്രം (Bacteriology-അൽറാസി), മയക്കുമരുന്നുകൊടുത്തു മരവിപ്പിക്കൽ - Anesthesia(ആദ്യത്തെ അനസ്തൈറ്റിക് അവിസെന്നയാണ്), ശസ്ത്രക്രിയ (അബൂ അൽഖാസിം ഖലഫ് ഇബ്നു അബ്ബാസ് അൽ സഹ്റാവി), നേത്രരോഗങ്ങൾ (Ophthalmology-ഇബ്നുൽ ഹയ്തം), കാൻസർ ചികിത്സ (അവിസെന്ന), അനാട്ടമി (ഇബ്നുനഫീസ്).

ഹൃദയത്തിന്റെ വലത്തേ അറയ്ക്കും ഇടത്തേ അറയ്ക്കും ഇടയ്ക്കുള്ള ഭിത്തിയിൽ- അദ്യശ്യമായതെങ്കിലും - ഒരു സൂഷിരം നിലനിൽക്കുന്നു എന്ന ഗാലന്റെ പ്രസിദ്ധമായ നിഗമനം, 13ാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന ഇബ്നുനഫീസ് ശക്തമായി ഖണ്ഡിച്ചു. ലോകത്ത് ഇദംപ്രഥമായി ശ്വാസകോശം വഴിയുള്ള രക്തചംക്രമണം (Pulmonary Circulation) വിവരിച്ചത് നഫീസാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രശസ്തമായ ശർഹു തശ്റീഹിൽ *ഖാനൂൻ ലി ഇബ്നിസീന* എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽനിന്ന്:

“ഹൃദയത്തിന്റെ വലത്തേ അറയിൽനിന്ന് രക്തം ശുദ്ധീകരണത്തിനുശേഷം ഇടത്തേ അറയിൽ എത്തിച്ചേരണം. പക്ഷേ ഗാലൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടതുപോലെ ഇവ രണ്ടിനുമിടക്കുള്ള ഭിത്തിയിൽ സൂഷിരം ഇല്ലതാനും. ഈ ഭിത്തി വളരെ വളരെ ശക്തവും ദൃശ്യമോ അദ്യശ്യമോ ആയ സൂഷിരങ്ങളില്ലാത്തതുമാണ്. വലത്തേ കീഴറയിൽനിന്നും രക്തം ധമനി വഴി (Pulmonary Artery) ശ്വാസകോശത്തിലേക്കു പോവുകയും വായുവുമായി ഇടകലരുകയും ശേഷം മറ്റൊരു രക്തധമനി വഴി (Pulmonary Vein) ഹൃദയത്തിന്റെ ഇടത്തേ അറയിൽ എത്തുകയും ചെയ്യുന്നു.”

ഖുർആന്റെയും ഹദീസിന്റെയും ചുവടു പിടിച്ച് ആധുനിക വൈദ്യശാസ്ത്രത്തിന് അമൂല്യ സംഭാവനകൾ നൽകിയ വ്യക്തിയാണ് ഇബ്നുനഫീസ്. നവോത്ഥാന കാലത്ത് ശാസ്ത്രരംഗത്ത് - പ്രത്യേകിച്ച് വൈദ്യശാസ്ത്ര രംഗത്ത്- ഉണ്ടായ പല കണ്ടുപിടുത്തങ്ങളും പുരോഗതിയും ഇസ്‌ലാമിക ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ പ്രേരണയിൽനിന്നുമുണ്ടായതാണ്.

ഇസ്‌ലാമിക വൈദ്യശാസ്ത്രം, അനാട്ടമി, ഫിസിയോളജി, മറ്റാരോഗ്യ മേഖലകൾ എന്നിവക്കു നൽകിയ സംഭാവനകൾ സംബന്ധിച്ച് ആഴത്തിലുള്ള ഒരു പഠനം ഇതുവരെ പടിഞ്ഞാറിന്റെ ഭാഗത്തുനിന്നുണ്ടായിട്ടില്ല. ഇത്തരത്തിലൊരു ഗവേഷണം നടത്തിയാൽ യൂറോപ്യൻ ശാസ്ത്രജ്ഞർ നടത്തിയ കണ്ടുപിടുത്തങ്ങൾ നൂറ്റാണ്ടുകൾക്ക് മുമ്പ് മുസ്‌ലിം ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർക്കറിയാമായിരുന്നു എന്നു ബോധ്യമാവാം.

മധ്യകാലത്തിനും അതിനുശേഷവുമുണ്ടായിരുന്ന യൂറോപ്യൻ ശാസ്ത്രജ്ഞർ ഒരു പക്ഷേ, അയൽപക്കത്തെ ഇസ്‌ലാമിക രാഷ്ട്രത്തിലെ കണ്ടുപിടുത്തങ്ങൾ പല കാരണങ്ങളാലും (ഭാഷാ നരം ചെയ്യാനുള്ള പിരിമിതികളുമുണ്ടാവാം) പ്രയോജനപ്പെടുത്തിയിരുന്നില്ല. ഖുർആനിലും ഹദീസിലും ഇനിയും അവഗണിക്കാനാവാത്ത പല ശാസ്ത്ര രഹസ്യങ്ങളും ഒളിഞ്ഞു കിടക്കുന്നുണ്ടാവാം. ■

drhaneefm@gmail.com

കുടപ്പാട്: The Heart and Cardiovascular system in the Qur'an and Hadeeth.

(Marinos Loukas, Yousuf saad, R. shane Tubbs, Maohammedali M. Shoja

International Journal of Cardiology xxx (2009) xxx-xxx IJCA - 12055; No. of Pages 5